

Kodeks Dobrego Postępowania przy Obsłudze Osób Niepełnosprawnych oraz Osób o Ograniczonej Sprawności Ruchowej Podróżujących Drogą Lotniczą.

1. Wprowadzenie

1.1 Rozporządzenie WE Nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5.07.2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (dalej zwanej „Rozporządzeniem 1107/2006”) ustanawia zasady ochrony i udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym oraz osobom o ograniczonej sprawności ruchowej, podróżującym drogą lotniczą, zarówno w celu zapewnienia im ochrony przed dyskryminacją, jak i w celu zapewnienia, że zostanie im udzielona pomoc. Przepisy tego rozporządzenia stosuje się do osób niepełnosprawnych oraz do osób o ograniczonej sprawności ruchowej, korzystających lub zamierzających skorzystać z handlowych przewozów pasażerskich rozpoczynających się, kończących się lub z przesiadką w porcie lotniczym znajdującym się na terytorium Państwa Członkowskiego, do którego stosują się postanowienia Traktatu.

1.2 Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o.o. na lotnisku Warszawa/Modlin w swojej praktyce stosuje przepisy Rozporządzenia 1107/2006, a w szczególności w zakresie obowiązków nałożonych

zapisami Art. 5-7-8-9-11-15 i udziela pomocy określonej w Załączniku nr I do tego Rozporządzenia.

- 1.3** Osoba niepełnosprawna lub osoba o ograniczonej sprawności ruchowej, określona w dalszej części Kodeksu, jako **PRM (ang. Passengers with Reduced Mobility)** oznacza każdą osobę, której możliwość poruszania się jest ograniczona podczas korzystania z transportu na skutek jakiegokolwiek niesprawności fizycznej (zmysłowej lub ruchowej, trwałej lub przejściowej), upośledzenia lub niesprawności umysłowej lub każdej innej przyczyny niepełnosprawności lub wieku i której sytuacja wymaga specjalnej uwagi oraz dostosowania usług dostępnych dla wszystkich pasażerów do szczególnych potrzeb takiej osoby.
- 1.4** Zakres pomocy udzielanej **PRM** na lotnisku Warszawa/Modlin określony jest w Załączniku nr 1 do niniejszego Kodeksu.
- 1.5** Operacyjne kody o asyście **PRM** według Międzynarodowego Stowarzyszenia Przewoźników Lotniczych - IATA zebrane są w Załączniku nr 2 do niniejszego „Kodeksu Dobrego Postępowania przy Obsłudze Osób Niepełnosprawnych oraz Osób o Ograniczonej Sprawności Ruchowej Podróżujących Drogą Lotniczą”, zwanego dalej „Kodeksem”.
- 1.6** **PRM** w podróży lotniczej mają takie same prawa jak wszyscy pasażerowie i nie ponoszą dodatkowych kosztów za uzyskaną pomoc.
- 1.7** Kodeks przedstawia zakres i zasady świadczenia kompleksowej usługi na lotnisku Warszawa/Modlin.

1.8 Kodeks uwzględnia obowiązujące Zarządzającego lotniskiem:

- 1.8.1 zalecenia zawarte w dokumencie 30 część I sekcja 5, Europejskiej Konferencji Lotnictwa Cywilnego (ECAC), w szczególności Kodeks dobrego postępowania w obsłudze naziemnej osób o ograniczonej sprawności ruchowej przedstawiony w załączniku do tego dokumentu oraz
- 1.8.2 normy zawarte w Załączniku nr 9 - "Ułatwienia" (wyd. trzynaste), do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r..

2. Generalne zasady

- 2.1 W oparciu o Rozporządzenie 1107/2006, w celu zapewnienia odpowiedniego komfortu dla **PRM**, przedstawiono rozwiązania umożliwiające podróż **PRM** od chwili zgłoszenia się na lotnisku Warszawa/Modlin poprzez procedury odprawy, kontroli bezpieczeństwa, aż do/z samolotu.
- 2.2 W wykonaniu Rozporządzenia WE nr 1107/2006 Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o.o. na stronie internetowej publikuje normy jakości związane z obsługą **PRM**, określone zgodnie z pkt 3 niniejszego Kodeksu.

3. Normy jakości

- 3.1 **PRM** zgłasza potrzebę asysty do przewoźnika lub biura podróży w czasie dokonywania rezerwacji lub zakupu biletu, najpóźniej na 48 h przed wylotem.

3.2 Możliwe jest również zgłoszenie potrzeby asysty bezpośrednio do Zarządzającego lotniskiem, najpóźniej 48h przed opublikowanym odlotem samolotu, w każdy z następujących sposobów:

3.2.1 zgłoszenie telefoniczne +48 22 206 95 51, +48 783 925 647 lub

3.2.2 za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail prmwmi@lsas.aero.

3.3 W razie braku zgłoszenia w sposób określony w pkt. 3.2 służby lotniskowe podejmują wszelkie należyte starania w celu udzielenia pomocy określonej w Załączniku nr 1 w taki sposób, aby dana osoba mogła skorzystać z lotu, na który ma rezerwację. W takim przypadku zgłoszenie może być również dokonane za pomocą paneli SOS lub osobiście w Punkcie Informacji lub na stanowisku odprawy biletowo-bagażowej. Może to się jednak wiązać z dłuższym okresem oczekiwania na pomoc.

3.4 W momencie zgłoszenia powinien zostać określony rodzaj pomocy, jakiej PRM potrzebuje na lotnisku.

3.5 Osoby odlatujące, które dokonały rezerwacji usługi z wyprzedzeniem (zgodnie z pkt. 3.1. lub 3.2), po zgłoszeniu do MPL nie powinny oczekiwać na asystę dłużej niż:

- a) 80% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 10 minut,
- b) 90% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 15 minut,
- c) 100% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 20 minut.

3.6 Osoby odlatujące bez rezerwacji usługi zgodnie z pkt. 3.1. lub 3.2 po zgłoszeniu do MPL, nie powinny oczekiwać na asystę dłużej niż:

- a) 80% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 20 minut,
- b) 90% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 30 minut,
- c) 100% klientów nie powinno czekać na pomoc dłużej niż 40 minut.

3.7 Dla osób przylatujących, które dokonały rezerwacji usługi z wyprzedzeniem zgodnie z pkt. 3.1. lub 3.2, pomoc przy wyjściu z samolotu powinna być dostępna:

- a) 80% klientów w ciągu 5 minut od momentu zatrzymania się samolotu na stanowisku postojowym,
- b) 90% w ciągu 10 minut,
- c) 100% w ciągu 20 minut.

3.8 Dla osób przylatujących, które nie dokonały rezerwacji z wyprzedzeniem zgodnie z pkt. 3.1. lub 3.2, pomoc powinna być dostępna przy samolocie:

- a) 80% klientów w ciągu 10 minut od momentu zatrzymania samolotu na stanowisku postojowym,
- b) 90% w ciągu 20 minut,
- c) 100% w ciągu 35 minut.

3.9 Przepisy pkt. 3.2-3.8 stosuje się, pod warunkiem, że:

- a) **dana osoba stawi się do odprawy:**
  - o godzinie określonej z góry na piśmie (w tym również za pomocą środków elektronicznych) przez przewoźnika

lotniczego lub jego przedstawiciela lub organizatora wycieczek lub

- jeżeli nie jest określona godzina, nie później niż jedną godzinę przed opublikowaną godziną odlotu; lub

b) **dana osoba dotrze do punktu w granicach lotniska Warszawa/Modlin wyznaczonego zgodnie z pkt 5 Kodeksu:**

- o godzinie określonej z góry na piśmie (w tym również za pomocą środków elektronicznych) przez przewoźnika lotniczego lub jego przedstawiciela lub organizatora wycieczek; lub
- jeżeli nie jest określona godzina, nie później niż dwie godziny przed opublikowaną godziną odlotu.

3.10 Wszyscy pasażerowie korzystający z usługi dla **PRM** powinni stosować się do zaleceń personelu lotniska wykonującego obsługę PRM.

3.11 Pasażer **PRM**, na każdym etapie podróży może zrezygnować z dalszej asysty dedykowanego personelu obsługi **PRM**. Pasażer zostanie wówczas poproszony o podpisanie stosownego oświadczenia, które dostarczy agent **PRM**. Asysta ta może być również przywrócona na prośbę pasażera w każdej chwili.

4. Zakres świadczonych usług.

4.1 Personel lotniska Warszawa/Modlin wykonujący obsługę **PRM**, jest odpowiednio przeszkolony oraz podlega okresowym sprawdzianom.

4.2 Informacje na temat usług przygotowywanych dla **PRM** na lotnisku Warszawa/Modlin można uzyskać:

4.2.1 w Punkcie Informacji Lotniskowej (Terminal – hala odlotów)

4.2.2 telefonicznie pod nr telefonów tel. 22 315 18 80, +48 801 80 18 80,
(dla dzwoniących z telefonów komórkowych), jak również;

4.2.3 na stronie internetowej:

<http://www.modlinairport.pl/pasazer/potrzeby-specjalne/obsługa-niepełnosprawnych.html>

4.3 Usługa jest zapewniona 24h na dobę.

4.4 Zakres pomocy dla **PRM** dostępnej na lotnisku Warszawa/Modlin

4.5 Wszelkie informacje dotyczące praw dla **PRM**, znajdują się w przewodniku na stronie internetowej „Prawa Pasażera” pod adresem:

<http://www.ulc.gov.pl/pl/prawa-pasazera/przewodnik-dla-pasazerow-niepełnosprawnych>

5. Teren lotniska Warszawa/Modlin

5.1 Samochód lub pojazd dowożący osobę **PRM**, może zatrzymać się na jednym z 36-ciu oznakowanych stanowisk parkingowych na parkingu PA1 lub bezpośrednio na drodze przed terminalem, za szlabanem wjazdowym po jego poniesieniu przez obsługę.

5.2 Przystanki komunikacji autobusowej znajdują się na wprost wejść do terminala, przy których są umieszczone panele SOS do wezwania asysty.

5.3 Zarządzający lotniskiem Warszawa/Modlin wyznaczył, na parkingu długoterminowym PA7 odpowiednio oznakowane miejsca parkingowe dla pasażerów niepełnosprawnych. Transfer pasażerów, w tym pasażerów niepełnosprawnych, do terminala pasażerskiego jest bezpłatny.

5.4 Zarządzający lotniskiem Warszawa/Modlin zezwala na wjazd oraz czasowe zatrzymanie się bezpośrednio przed terminalem taksówki lub samochodu przywożącego pasażera **PRM**.

. Pojazdy te powinny być dodatkowo oznakowane.

5.5 Podstawą do czasowego wpuszczenia przez obsługę pojazdu bezpośrednio na drogę przed terminal pasażerski jest:

5.5.1.1 odpowiednie oznakowanie pojazdu poprzez umieszczenie karty parkingowej dla osoby niepełnosprawnej za przednią szybą pojazdu lub

5.5.1.2 okazanie pracownikowi parkingu *legitymacji* osoby *niepełnosprawnej*.

5.6 Na terenie lotniska Warszawa/Modlin zamontowano panele powiadamiające SOS (inaczej zwane „panelami SOS”). Panele zostały zainstalowane przed wejściami do budynku terminala oraz w strefie odlotów i przylotów.

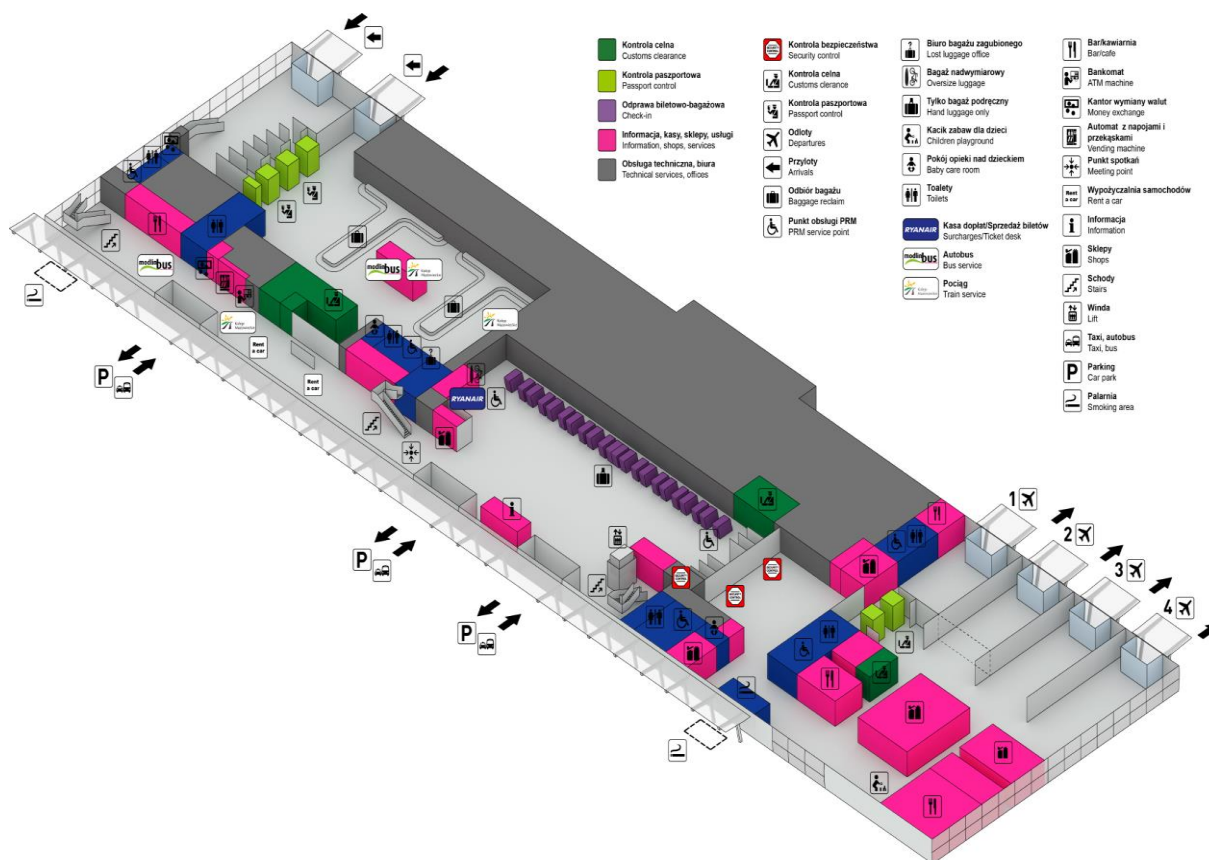

- 5.7** Odlatujący pasażer powinien skorzystać z panelu SOS do kontaktu z asystą lub zgłosić się do Punku Informacji Lotniskowej lub do stanowiska odprawy biletowo-bagażowej.
- 5.8** Na prośbę zgłaszającego, dedykowany personel obsługi **PRM** udaje się przed terminal pasażerski lub w inne miejsce gdzie znajduje się zgłaszający w celu przeprowadzenia pasażera **PRM** przez terminal do miejsca odprawy biletowo - багаżowej.
- 5.9** Informacja o przybyciu pasażera wymagającego asysty jest przekazywana do pracownika obsługi, który stawia się we wskazanym przez pasażera miejscu w możliwie najkrótszym czasie, według właściwej normy czasowej.
- 5.10** Pasażer przylatujący, który wymaga asysty zgłasza swoją obecność personelowi przy wyjściu z samolotu. Dedykowany personel obsługi **PRM** pomaga przy odbiorze bagażu, transporcie bagażu, kontroli paszportowej bądź celnej. Personel ma obowiązek upewnić się, że pasażer ma opiekę innej osoby lub zapewniony transport.

6. Oznakowanie terminala

6.1 Link do mapy terminala z oznaczonymi ułatwieniami:

terminal pasażerski

6.2 Stanowiska odprawy i pomieszczenia ułatwiające obsługę PRM oznakowane są właściwymi symbolami.

6.3 Toalety lotniskowe są wyposażone w sygnalizację SOS na wypadek sytuacji wymagającej pomocy.

6.4 Zarządzający lotniskiem zadbał, aby wszystkie stanowiska kontroli bezpieczeństwa były dostosowane dla obsługi **PRM**.

6.5 Dedykowany personel obsługi **PRM** zapewnia pomoc dla **PRM** przy kontroli bezpieczeństwa.

6.6 Na terenie lotniska Warszawa/Modlin może przebywać pies przewodnik podróżujący z pasażerem.

7. Reklamacje i wnioski

7.1 Zarządzający lotniskiem Warszawa/Modlin dokonywać będzie okresowej oceny przestrzegania standardów obsługi pasażerów niepełnosprawnych oraz pasażerów o ograniczonej sprawności ruchowej (**PRM**).

7.2 Wszelkie uwagi i reklamacje, w zakresie przestrzegania standardów obsługi **PRM** można składać w każdy z następujących sposobów:

7.2.1 osobiście - w Punkcie Informacji na otrzymanym druku zgłoszenia lub

7.2.2 wysłać pisemnie na adres:

Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o.o.

ul. gen. Wiktora Thommee 1A

05-102 Nowy Dwór Mazowiecki

z dopiskiem „zgłoszenia reklamacyjne”.

lub

7.2.3 drogą poczty elektronicznej na adres reklamacje@modlinairport.pl, lub

7.2.4 korzystając ze strony internetowej: www.modlinairport.pl, zakładka

<http://www.modlinairport.pl/kontakt/formularz-kontaktowy.html>

8. Dane kontaktowe.

8.1 Zarządzający Lotniskiem niezbędne kontakty i numery telefonów do linii lotniczych operujących z lotniska Warszawa/Modlin publikuje na stronie internetowej

<http://www.modlinairport.pl/wazne-telefony.html>

9. Załączniki

9.1 Następujące załączniki stanowią integralną część niniejszego Kodeksu:

Załącznik nr 1 – Zakres pomocy pozostający w zakresie odpowiedzialności Zarządzającego lotniskiem Warszawa/Modlin

Załącznik nr 2 - Kody określające rodzaj asysty dla **PRM** według Międzynarodowego Stowarzyszenia Przewoźników Lotniczych – IATA

Załącznik nr 1

Zakres pomocy pozostający w zakresie odpowiedzialności Zarządzającego lotniskiem Warszawa/Modlin

Zarządzający lotniskiem Warszawa/Modlin zapewnia pomoc i uzgodnienia niezbędne do umożliwienia osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej:

- zgłaszania swojego przybycia do portu lotniczego i żądania otrzymania pomocy w wyznaczonych punktach wewnątrz i na zewnątrz budynków terminala wymienionych w pkt 5 Kodeksu,
- przemieszczenia się z wyznaczonego punktu do stanowiska odprawy,
- dokonania odprawy i nadania bagażu,
- przemieszczenia się ze stanowiska odprawy do samolotu wraz z wypełnieniem procedury emigracyjnej, celnej i bezpieczeństwa,
- wejścia na pokład samolotu przy wykorzystaniu udostępnionych wind, wózków inwalidzkich lub innej potrzebnej pomocy, w zależności od okoliczności,
- przemieszczenia się od drzwi samolotu do ich miejsc,
- przechowania i pobrania bagażu w samolocie,
- przemieszczenia się z ich miejsc do drzwi samolotu,
- zejścia z pokładu samolotu przy wykorzystaniu udostępnionych wind, wózków inwalidzkich lub innej potrzebnej pomocy, w zależności od okoliczności,
- przemieszczenia się z samolotu do hali bagażowej i odbiór bagażu wraz z dopełnieniem procedury imigracyjnej, celnej i bezpieczeństwa,
- przemieszczenia się z hali bagażowej do wyznaczonego punktu,
- przemieszczania się do toalet, jeżeli jest to konieczne,
- tymczasową wymianę uszkodzonego lub utraconego sprzętu do poruszania się, przy czym nie musi być on identyczny,
- w stosownych wypadkach, obsługę certyfikowanych psów przewodników,
- przekazywania, w dostępnych formach, informacji potrzebnych do korzystania z lotów.

W przypadku gdy osobie niepełnosprawnej lub osobie o ograniczonej sprawności ruchowej pomaga osoba towarzysząca, osoba ta musi, jeżeli jest to niezbędne, otrzymać pozwolenie od agenta obsługi PRM, na udzielenie koniecznej pomocy w porcie lotniczym oraz podczas wejścia na pokład i zejścia z pokładu.

Obsługa niezbędnego sprzętu do poruszania się, w tym sprzętu takiego jak elektryczne wózki inwalidzkie, możliwa jest pod warunkiem powiadomienia z czterdziestoosiogodzinnym wyprzedzeniem oraz z zastrzeżeniem możliwych ograniczeń miejsca na pokładzie samolotu i pod warunkiem zastosowania odpowiedniego prawodawstwa dotyczącego towarów niebezpiecznych.

Załącznik nr 2

Kody określające rodzaj asysty dla PRM według Międzynarodowego Stowarzyszenia Przewoźników Lotniczych- IATA

AMBULIFT – pojazd, podnośny ambulans pozwalający na komfortowe i bezpieczne dotarcie na pokład samolotu.

WCHC – WHEELCHAIR CABIN – pasażer poruszający się na stałe na wózku, który jest dostarczany do fotela w kabinie pasażerskiej przy pomocy tzw. „wąskiego wózka”.

WCHS - WHEELCHAIR STAIRS – pasażer poruszający się na wózku, który nie może samodzielnie wejść oraz zejść po schodach. Może samodzielnie przejść do swojego miejsca w kabinie pasażerskiej.

WCHR - WHEELCHAIR RAMP – pasażer poruszający się na wózku. Pasażer może wejść oraz zejść po schodach, ale ma trudności z pokonaniem dłuższych dystansów.

BLND – Pasażer niewidomy lub niedowidzący.

DEAF – Pasażer niesłyszący lub niedosłyszący.

DPNA – Pasażer z upośledzeniem umysłowym.

DEAF/BLND - Pasażer niesłyszący i niewidzący.